

యుద్ధ సంచిక.

వాల్యూం I.]

మద్రాసు : 1941 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5 వ తేది శనివారం

[నే 3 రు

ఈ వారంలో యుద్ధ వార్తలు.

జర్మనీపై బ్రిటిషు విమాన దాడి.

బ్రిటిషు రాయలు విమానదళం ఈవారం జర్మనీలో, ఆయస్థ కర్మాగారాలు, మందుగుండు ఫ్యాక్టరీలును ప్రదేశాలను వెదకి వెదకి కాని మీద అగ్ని వర్షంకురిపించి వచ్చినాయి. జర్మనీలో రర్, రైను ప్రాంతం అనే ప్రదేశాలలో ఇట్టి కర్మాగారాలు విశేషంగావున్నాయి. 27 వ తేదిన ఈ ప్రాంతాలలోగల డస్పర్టర్లు, కలోను అను పట్టాలమీద వేసిన బాంబులవలన చాల ఫ్యాక్టరీల భవనాలు గిడ్డరిగులు పూర్తిగా భస్మమై పోయినాయి. ఈ విధంగా చాలనష్టం గల్గిన విషయం జర్మను అధికారులే తమ ప్రకటనలో అంగీకరించారు.

జర్మనీపైదాడుల సల్పుటయేకాక, బ్రిటిషు విమానాలు, ఉత్తరమున నార్వేనుండి దక్షిణమున ప్రాన్సు వచ్చిమతీరం వరకు, జర్మనుల ఆక్రమణలోనున్న రేవులన్నిటిపైన వేలకొలది బాంబులు వర్షించి ధ్వంసం చేస్తున్నాయి. ఈ రేవులలోనే జర్మనులు, బ్రిటనుపై దాడికి సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. శత్రు నౌకలు ఈ రేవులనుండి బయలుదేరుతున్నాయి. ఆ ప్రాంతాలలోగల విమానాశ్రయాల నుండి శత్రు విమానాలు బ్రిటనుపై దాడికి బయలుదేరుతున్నాయి. అందుచే, బ్రిటిషు విమానాలు, ఈ ప్రాంతాలపైన మరి భయంకరమైన దాడులు సాగించాయి.

27 వ తేదిన డంకర్కు, కెలే రేవులపైన బ్రిటిషు విమానాలు చిన్నదాడిని మాత్రమే జరిపాయి. కాని పరాసు తీరమునకు సమీపంగా సముద్రంలో సరకులను తీసుకొని వెళ్తున్న శత్రు నౌకల మీద మాత్రం చాలబాంబులు వర్షించాయి. అట్టిగ్ని అనే రేవులోపున్న, శత్రువుల సన్నై నౌక ఒకటి బాంబు చెబ్బితో మునిగి పోయింది. శత్రువులు యుద్ధనౌకానిలయంగా ఉపయోగించుకుంటున్న “బ్రెస్టు” అనురేవునుగూడ బ్రిటిషు విమానా లెదిర్చినవి. శనివారం నాడు, బ్రిటిషు విమానాలు పగలు బహిరంగంగానే ప్రాన్సు సముద్ర తీరప్రాంతములలోగల శత్రు విమాన నిలయాలపైకి జని, చాలకొండుగా విహరస్తూ మరఫిరంగులతోనే గుండ్ల వర్షం కురిపించాయి. ఒక్క శత్రు విమానమైనా వైకివచ్చి ప్రతిఘటించలేదు.

పరాసు రేవులపైన బ్రిటిషు విమానాలు ఆదివారం రాత్రి మరి తీవ్రమైన దాడులను సాగించాయి. లోరియంటు అనే రేవుపద్ద జలాంతర్గాముల ధ్వంసంచేసే శత్రు నౌక ఒకటి, ఒక్కబాంబు చెబ్బితో మునిగిపోయింది. కెలే మొదలగు ప్రాన్సురేవు పట్టాలలో, బ్రిటిషు విమానాలు వేసిన బాంబులవేలుడుధ్వని, బ్రిటిషు తిరానికి వినిపించింది. అచట లేచినమంటలు, 28 మైళ్ల దూరానవున్న బ్రిటిషు తీరపు ప్రజలకు కన్పించాయి. ప్రాన్సు తీరపు రేవులమీద బ్రిటిషు విమానాలు సోమవారం పగలు అంతకంటే భయంకరమగు దాడి జరిపాయి. అట్లాంటికులో బ్రిటిషు నౌకలపై దాడులకు జర్మనులు వంపిన సీనెనూ, మారఫోహర్స్టు అను నౌకలు,

బోర్డు అనే పరాసు రేవులోపున్నట్లు తెలిసి బ్రిటిషు విమానాల రేవుపైవేలకొలది బాంబులు వర్షించాయి. బాంబులు నూటిగా ఆనాకలపైపడినట్లు చూడలేదుగాని, రేవునందలి “డాకు” లన్నీ గూడ తుత్తునియ్యలే అగ్నిజ్వాలలకు ఆహుతి అయినట్లు కనపడ్డాయి. తహావే అనే రేవులో నిలచి వున్న నూనె రవాణాలకుపయోగించబడే రెండు శత్రు నౌకలు ముంచివేయబడ్డాయి. కెలే మొదలు డంకర్కువరకుగల పరాసు తీరమంతా, బ్రిటిషు బాంబులచే లేచిన అగ్నిజ్వాలలు బ్రిటిషుతీర ప్రజలకు చాగాకనపించాయి. డచ్చి తీరమునకు సమీపంలో ఒక జర్మను సన్నై నౌకను మరియొక విమానధ్వంసక నౌకను బ్రిటిషు విమానాలు మర ఫిరంగుల గుండ్లతో తూట్లుగా కొట్టినవి.

బ్రిటనుపై విమాన దాడి.

బ్రిటిషు విమానాలు జర్మనీపై అట్లా విజృంభిస్తూవుంటే, ఇంగ్లాండుమీద మాత్రం జర్మనుల విమానదాడులు చాలా తగ్గి పోయినాయి. మార్చి 22 వ తేదీనుండి లండనుమీద పగలు కాని రాత్రిగాని విమానదాడులులేవు. గడచిన ఆరు నెలలలో లండను ప్రజలు వరుసగా యిన్ని రోజులు ఇంత విశ్రాంతిగా ఎప్పుడు వుండలేదు.

శుక్రవారంనాడు మాత్రం కొన్ని శత్రు విమానాలు అంగ్ల దేశపు దక్షిణ తీరం మీదకు వచ్చాయి. వానిలో ఒకదానిని బ్రిటిషు విమానాలు సముద్రంలో పడేటట్లు కొట్టినవి. శని వారంనాడు పగలు మూడు శత్రు విమానాలు మాత్రమే బ్రిటిషు తీరపు పట్టాలమీదికి వచ్చాయి. వానిలో ఒకదానిని బ్రిటిషు విమానాలు పడగొట్టినాయి. శనివారం రాత్రిమాత్రం ఇంగ్లాండు పశ్చిమ తీరంలో ఒకపట్నంమీద శత్రు విమానాలు దాడివచ్చినాయి. ఈ దాడి కొంచెం సేవే జరిగినను చాల తీవ్రంగా జరిగింది. కొంతనష్టం కలిగింది. ఆదివారంనాడు కొన్ని విమానాలు ఒక్కటొక్కటిగా వచ్చి అంగ్లదేశంలో అక్కడక్కడ కొన్ని బాంబులు వేశాయికాని నష్టం ఎక్కువ కలుగలేదు.

బ్రిటనుపై జరిగిన విమానదాడులలో జనవరినుండి ఇంత వరకు 50 శత్రు విమానాలను బ్రిటిషు విమానాలు పడగొట్టాయి. ఈ మూడు నెలలలోను అన్ని ప్రాంతాలలోను 155 విమానాలను పడగొట్టినవి. బ్రిటిషు విమానాలు 41 నష్టమైనాయి. ఇంతవరకు ఇంగ్లాండుదేశంమీద జరిగిన జర్మను విమాన దాడులవలన ప్రజలలో 28,859 మంది మరణించారు, 40,756 మందికి గాయాలు తగిలాయి అని బ్రిటిషు ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించారు.

మార్చి 29 వ తేదీతో ముగిసేవారంలో అంగ్ల దేశంలో 8 జర్మను విమానాలు పడగొట్టబడ్డాయి. ఒక బ్రిటిషు విమానం ఇంగ్లాండుమీద 10 జర్మనీమీదపడి పోయినాయి.

జపాను విదేశాంగ మంత్రి వర్గటనం.

జపాను విదేశాంగమంత్రియగు మట్సు ఓకాగారు గత 28, 29 వ తేదీలలో బర్లనులో పీట్లరుతోను ఇతర నాజీ

నాయకులతోను సంప్రదించుట సాగించారు. ఈ రోజులలోనే యుగోస్లావియా దేశంలో ప్రజల సహాయంతో పీటర్ గ్రాజు, రాజ్యాధికారాన్ని వహించి—జర్మనీలో ఒడంబడిక చేసుకున్న మంత్రివర్గాన్ని రద్దుచేసి, ఆ యొడంబడికకు ప్రతికూలమగు వారిని క్రొత్త మంత్రులుగా నియమించి, నైన్యాన్ని ప్రోగుచేసుకొడానికి ప్రారంభించాడు. జర్మను వరుకుబడి యెల్లా శిథిలమై పోతున్నదో ఈ సంఘటనవలన మట్టు ఒకాగారికి తెలిసియే యుండాలి. మట్టు ఒకాగారు 20 వ తేదిన ఇటలీకి వెళ్లి 2 వ తేదినర కవట నుండి మనులోసీతోను ఇతర పాసిస్టు నాయకులతోను రోమను కాతలిక్కు మతాధ్యక్షుడగు పోపుతోను సంభాషించాడు. మధ్యధరా సముద్రంలో జరిగిన నౌకా యుద్ధంలో ఇటాలియను నౌకాదళం నాశనమైపోయినదనే వార్తల వివరాల్గుడ, మట్టు ఒకాగారికి అపుడు పూర్తిగా తెలిసివుండాలి.

అల్బేనియా రంగం.

వెనుకటివారం తాము ప్రారంభించిన దాడులలో అపారమైన నష్టం కల్పించిన, అల్బేనియా రంగంలో, ఇటాలియను నైన్యాల ఉత్సాహం తగ్గిపోయింది. ఇపుడు గ్రీకు నైనికులున్న స్థానాలమీద దాడులు చేయడం చాల తగ్గించివేశారు. క్రిందటి వారం రణరంగంలో చచ్చిపోయిన వారిని ప్రాతి పెట్టుటకుగాన, యుద్ధాన్ని కొంతనేపు ఓరమించవలసినదనిగాడా, ఇటాలియనులు గ్రీకులను ప్రార్థించారు. గ్రీకు లందుకు అంగీకరించారు. తరువాత మరల యుద్ధం సాగించారు. దీనినిబట్టి, ఇటాలియను లెంత హెచ్చుగా చచ్చిపోయారో తెలుస్తుంది.

29 వ తేదిన ఇటాలియను నైన్యాలు ఫిరంగులతో, ఆవుస్ నదీ ప్రాంతాన గ్రీకు నైనిక శిబిరాలపై చిన్న దాడి తీశాయి. కాని అధికమైన నష్టం కల్గించి గ్రీకుల దాడిని తిరుగగొట్టారు. రెండు శత్రు విమానాలుగాడా పడగొట్టుబడినాయి. శుక్రవారంనాడు గ్రీకు నైన్యాలు ఒక చోట శత్రువులకు వెనుకవైపుగా వచ్చి చాల ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకున్నాయి. ఆ మరునాడు జరిగిన యుద్ధంలో గ్రీకులు చాలమంది శత్రు నైనికులను ఖైదీలుగా పట్టుకున్నారు. ఇటాలియనులు, గ్రీకు స్థానాలపైన మరల దాడి సాగించే అభిప్రాయం వదలుకొని శత్రు దాడులను నిరోధించి ఆత్మరక్షణ మొనర్చుకొనుటకుగాన కందకములు మొదలగువానిని శ్రద్ధవహించుచున్నారు.

గ్రీకు, బ్రిటిషు విమానాలు అదివారంనాడు శత్రువుల కిక్ మిగిలియున్న డురాజోరేవువైన, అబిస్సీనియాలోని యితర కోటలమీద బాంబులు వేసి వాటిని శిథిలంచేసి వచ్చినవి.

మార్చి 29 వ తేదీతో ముగిసే వారంలో మధ్యప్రాచ్య ప్రాంతపు యుద్ధరంగాలలో 26 ఇటాలియను విమానాలు పడగొట్టుబడినయి. బ్రిటిషు విమానాలు మూడు మాత్రమే నష్టమైనాయి.

యుగోస్లావియా.

యుగోస్లావియాలో గత 27 వ తేదీ ఉదయం ఒక్కర క్షుభబొట్టుయినా చిందకుండ జరిగిన ఆ మహా విప్లవం—జర్మనులకు దిగ్భ్రమకలిగించింది. అట్టిది సంభవిస్తుందనీ, తమ యెత్తులన్నీ అటుల తారుమారాయనీ జర్మనులు కలలో నైనా తలచియుండలేదు. యుగోస్లావియా తనవైపు చేరిందనీ, గ్రీకువై నిరాశులుగా దాడితీయవచ్చుననీ, ఆనకుం టున్న పిట్లరు ఆశాస్థానాలన్నీ ఒక్కమాటుగా నెలకూలి పోయాయి.

యుద్ధంలేకుండా యెల్లాగైనా యుగోస్లావియా క్రొత్త ప్రభుత్వాన్ని తనవైపు త్రిప్పుకోవాలని పిట్లరు శతవిధాల

ప్రయత్నిస్తున్నాడు. సామదాన భేదదండోపాయాలన్నీ ఉపయోగిస్తున్నాడు. కాని అవి ఏమీ ఫలించుటలేదు.

మైనరగు పీటరు రాజు వెనుకటి మంత్రివర్గాన్ని, మరిపా లకవర్గాన్ని రద్దుచేసి పరిపాలనాధికారాన్ని తానే వహించాడనటంతో, యుగోస్లావియా తమకు ప్రతికూలమగుతున్నదని, నిజంగా ఆ విప్లవం తమమీదనేసిన జర్మనులు గుర్తించారు. అనాడు పీటరు రాజు రాజ్యాధికార స్వీకారోత్సవం జరిగినపుడు రాజధానియగు బెల్గ్రేడునందు దేశమందలి ఇతర ప్రాంతాలలోను ప్రజలు అశరమితోత్సాహంతో జరిపిన ఉత్సవాలు, ఇటలీ-జర్మనీలయెడల జరిపిన ప్రతికూలార్థాటాలు, జర్మనుల అనుమానాలను మరింత అధికం చేశాయి.

క్రొత్త ప్రధాని జనరలు సిమెవిచ్ గారు ఇటలీ జర్మనీల అనుమానాలను కొంతవరకు తగ్గించడానికిగాను, వెనుకటి మంత్రు లవలించిన విదేశాంగ విధానాన్నే తాము సాగింపదలచితిమని, పొరుగుదేశాలన్నిటితోను స్నేహంగావుండటమే తమ ఉద్దేశమని ప్రకటించారు. “ఇతర దేశాలకు వివిధమగు సాకును దొరకకుండ వుండుటకు” గాను “కొన్ని దేశాలకు ప్రతికూలంగా ప్రజలు సాగిస్తున్న ప్రతికూలార్థాటాలను” విరమించవలసినదని ప్రజలనుగాడా మందలించారు. క్రొత్త క్రొత్త మంత్రివర్గపు ఉద్దేశాలను స్పష్టపరచుకొనుటకోసం, జర్మనీ యుగోస్లావియాలకు జరిగిన ఒడంబడికను మన్నించునదీ లేనిదీ తెలుపవలసినదని జర్మనులు అడిగారు. అంతే కాక, ఆ ఒడంబడిక షరతులను బహిరంగముగా ప్రకటించవలసినదనీ, యుగోస్లావియా నైన్యాలను రద్దుచేయవలసినదనీ కూడా జర్మనులు యుగోస్లావియాను కోరారు. ప్రధాని సిమెవిచ్ గారు దానికి సమాధానం 1 వ తేదిన అందజేశారు. అతడిషరతులను అంగీకరించి యుండదని వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

ఈలోగా జర్మనులు యుగోస్లావియాను బెడరించడానికి ఎన్నిప్రయత్నాలు చెయ్యాలో అన్నీ చేసెరి. యుగోస్లావియాలోనున్న జర్మనులపైన ఘోరమగు కూరచర్యలు జరుగుతున్నాయనీ, జర్మనీని అనుమానిస్తూ ప్రజలు ఆర్థాటాలు చేస్తున్నారనీ, అధికారులు వానిని సహించి పూరుకుంటున్నారనీ, జర్మను ప్రతికలలో, అనేకరకాల ఆరోపణలతో తీవ్రమైన ప్రతికూల ప్రచారాన్ని వారు సాగించారు. దీనికితోడు యుగోస్లావియానుండి, జర్మనులు, ఇటాలియనులు లేచిపోవడం ప్రారంభించారు. జర్మను రాయబారిగాడా వెల్లిపోతాడను వదంతులను వ్యాపింపజేశారు. ఇదంతా, యుగోస్లావియా లాంగకపోతే, జర్మను నైన్యాలు దాడిసాగిస్తాయని ప్రజలను భయపెట్టడానికి ఉద్దేశించిన ప్రచారం. గాని నిజంగా జర్మనులపై దౌర్జన్యాలు జరిగినవను ఆరోపణలన్నీ ఆసత్యమని యుగోస్లావియా ప్రభుత్వం వెంటనే ఖండించింది.

యుగోస్లావియాలో (1) కోటులు, (2) సర్పులు, (3) స్లావెనులు అని మూడు ఉపజాతుల ప్రజలున్నారు. వీరిలోవీరికి విభేదాలు కల్పించి వీలదీయడానికి, అనేక మాయాపాయాలనుగాడా జర్మనులు సాగించారు. సర్పులపైన మిగిలిన రెండుజాతులకు ద్వేషం కల్పించడానికి ప్రయత్నించారు.

కాని ఆ భేదోపాయాలకు కోటు నాయకులు లొంగలేదు. తమ ప్రాంతమునకు రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమీసూ 1939 లో జరిగిన ఒడంబడికను సర్పులు అంగీకరించి మరల దృఢపరిస్తే తాము యుగోస్లావియాలోనే వుంటామని కోటు నాయకులు ప్రకటించారు. సివెలిచ్ గారి ప్రభుత్వం ఆ విధంగా హామీచేసింది. అందుచే యుగోస్లావియా ప్రజలలో చీలికలు కల్పించడానికి జర్మను లాసరైన ప్రయత్నాలుకూడా విఫలమైపోయినాయి.

జర్నసు లొకవైపున ఇట్టి బెడరింపులు చేస్తుంటే, ప్రధాని సిమివిట్ గారు, దేశములో సైన్యాలనన్నిటినీ త్వరితంగా సమీక్షించడం ప్రారంభించాడు. శత్రుదాడివస్తే ప్రతి పౌరుడును, నిలచి తన గృహాన్ని కుటుంబాన్నీ రక్షించుకోవడానికి సంసిద్ధంగా వుండవలసినదని హెచ్చరించాడు. సరిహద్దులను కాపాడడానికి సైన్యాలను పంపించాడు.

జర్నసు తంత్రాలన్నీ ఈ విధంగా భగ్నమగుటవలన, ఇక యద్ధం ప్రకటించి దాడి సాగించడం తప్ప యుగోస్లావియాను లొంగదీయడానికి జర్నసుల కింకాకమార్గం లేదు. అట్టి దాడిని నిరోధించడానికి యుగోస్లావియా సిద్ధంగానే వుంది.

వి.సి.

గత ఆదివారంనాడు ఉత్తర ఆఫ్రికాతీరంవద్ద సంభవించిన ఒక సంఘటనవలన ఆంగ్ల దేశానికి ప్రాస్తుకు యద్ధం సంభవించేదే. కాని బ్రిటిషు యద్ధ నౌకలు కనుబరచిన ఓరిమివలన తప్పింది. ఇండో-చైనానుండి, మడగాస్కరునుండి నాల్గు ప్రాస్తు వర్తక నౌకలు, జర్నానికి చాల ముఖ్యమగు యద్ధ సామగ్రిని తెచ్చుచున్నవనీ, వానివెంట ఒక డిప్ట్రోయరుకూడ కాపలా వచ్చుచున్నదనీ, ఆ నౌకలు జిబ్రాల్టరు జలసంధి గుండాపోవుననీ, బ్రిటిషు నౌకాధికారులకు తెలిసినది. ఆ నౌకలను పట్టుకొని పరీక్ష చేయవలసినదని బ్రిటిషు అధికారులు, జిబ్రాల్టరువద్దనున్న తమ నౌకాదళానికి ఉత్తరువు చేశారు.

ఆ యుత్తరువుల ప్రకారం బ్రిటిషు యద్ధనౌకలు బయలుదేరినాయి. కాని జిబ్రాల్టరు జలసంధివద్ద ఆ పరాను నౌకలు ఆఫ్రికా తీరానికి సమీపంగా వెళ్లాయి. ఆ తీరం స్పెయినువారిది. తీరానికి మూడు మైళ్లవరకు సముద్రం స్పెయిను అధికారం క్రిందనేవుంది. ఆ సరిహద్దులోపలనే పరాను నౌకలు ప్రయాణము చేయడంచేత బ్రిటిషు యద్ధ నౌకలు అక్కడ ప్రవేశించి పట్టుకోడానికి వీలులేకపోయింది.

స్పెయిను సరిహద్దులదాటి ఉత్తర ఆఫ్రికాలోని ప్రాస్తు వారి ఆల్జీరియా తీరమునకు సమీపంగా ప్రాస్తు నౌకలు వెళ్లుచుండగా, బ్రిటిషు యద్ధ నౌకలు ఆ నౌకలవద్దకు వెళ్లి, వానిని పరీక్షించడానికి ఆగవలసినదని ఉత్తరువు చేశాయి. కాని ప్రాస్తు నౌకలు ఆగలేదు. సరిగదా ఒడ్డున వున్న ఫిరంగులనుండి పరానువాదు బ్రిటిషు నౌకలపై ఫిరంగి గుండ్లను కురిపించడానికి ప్రారంభించారు. ఆంగ్ల యద్ధ నౌకలు అత్తరక్షణ కొరకు మరల ఫిరంగుల వ్రేల్చి ఒడ్డున నున్న పరాను ఫిరంగులను శిథిలంచేశాయి. ఇట్టి స్థితిలో ప్రాస్తు వర్తక నౌకలమీదగూడ ఫిరంగుల నుపయోగించి వానిని ముంచివేసినాకూడ బ్రిటిషు అధికారుల చర్య ధర్మ సమ్మతంగానే వుండేది. కాని దయదలచి వారట్లు చేయలేదు.

అమెరికా—అక్షరాజ్య నౌకలను పట్టుకొనుట.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల అధ్యక్షుడగు రూజ్వెల్ట్ గారివారం—అత్యద్భుతమైన ఒక దెబ్బతో—అమెరికా ప్రాంతాలలో జర్నా-ఇటలీల తంత్రాలను చాల భాగం భగ్నం చేశాడు.

యునైటెడు స్టేట్సు రేవులలోనున్న జర్నసు, ఇటలీ, డెన్మార్క్ దేశముల నౌకల నన్నిటినీ స్వాధీనం చేసుకోవలసినదని ఆ యుత్తరువు.

దాని ప్రకారం యునైటెడు స్టేట్సు పోలీసు అధికారులు తమ రేవులలోవున్న 69 నౌకలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వీని పరిమాణం 3100 వేలు టన్నులుంటుంది. వీనిలో 36 నౌకలు డెన్మార్క్ దేశీయవని. 27 నౌకలు ఇటాలియను లని. 2 జర్నసులని.

స్టేట్సు రేవులలోవున్న ప్రాస్తు నౌకలనుగూడా లెక్కించేవారు. కాని వానిని స్వాధీనం చేసుకోలేదు.

ఇట్లా జరుగుతుండని యెవరికీ తెలియదు. శనివారం రాత్రి సాయుధులగు యునైటెడు స్టేట్సు పోలీసు అధికారులు, ఆకస్మికంగా, రేవులలోవున్న ఆ నౌకలపైకి ఎక్కి, వానిలోవున్న సిబ్బందిని నిఖాలోవుంచి, ఆ నౌకలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. నౌకల అధికారులెవరూ, వివిధమగు ప్రతిఘటనా కన్పరుపలేదు.

జర్నసు, ఇటాలియను నావికుల తమ నౌకలను శిథిలంచేసి పోవడానికి ప్రయత్నించిననీ, అందుచే రేవులకు నష్టం కలుగుతుందా చేసుకొనడానికి నౌకలను స్వాధీనం చేసుకోవడమనీ, అమెరికను అధికారులు చెబుచున్నారు.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు—అక్షరాజ్యములకు యద్ధం పొసగునని అపుడు తమ నౌకలను లాగుకొనెదరనీ భయంతో ఆక్సిను నౌకల అధికారులు తమ నౌకలను శిథిలం చేసుకొనడానికి ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఈ విషయం కనిపెట్టి యునైటెడు స్టేట్సు అధికారులు ముందుగానే ఆ నౌకలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. శిథిలం చేయడానికి ప్రయత్నం జరిగిన కొన్ని నౌకలలో నావికులను సిబ్బందిని నిర్బంధమునం దుంచుటకూడా వుత్తరువుచేశారు.

తమ నౌకలను ఈవిధంగా లాగుకొననందుకు నావికులను అరెస్టు చేసినందుకూ అసమ్మతి చెబుచు, వానిని విడుదల చేయవలసినదని, జర్నసు ఇటలీ అధికారులు యునైటెడు స్టేట్సు అధికారులను కోరారు.

కాని యునైటెడు స్టేట్సు అధికారులూ యాక్షేపణలను నిరాకరించి, ఆ నౌకలను విడుదలపెట్టమని ప్రత్యుత్తరమిచ్చారు.

యునైటెడు స్టేట్సు అధికారులటుల తమ నౌకలను స్వాధీనమొనర్చుకొనిననీ తెలియగనే, దక్షిణ అమెరికా రేవులలో వున్న అక్షరాజ్యాలనౌకలను, వాని అధికారులు తగుల పెట్టుకొనుటకు ప్రారంభించారు. దక్షిణం అమెరికా రాష్ట్రాల అధికారులు అట్టి చర్యలను నిరోధించుటకొరకు వెంటనే ఆనౌకలను స్వాధీనపరుచుకుంటున్నారు. మెక్సికో అధికారులు రెండు జర్నసు నౌకలను మరికొన్ని ఇటాలియను నౌకలను పట్టుకున్నారు. టంపికోవద్ద 2000 టన్నుల ఇటాలియను నౌకలను ఆ నావికులే తగులబెట్టుకున్నారు. యుకేడరునందు సెరిగో అను మరియొక జర్నసు నౌకను స్వాధీనపరచుకొనుటకు అధికారులు రాగా, జర్నసులు దానిని తగులబెట్టుకున్నారు. పెరూవయాలో అధికారులు పట్టుకొనరాగా మాన్సెరెట్టా, లీవజిగ్ అను జర్నసు సరకుల నౌకలను వాటినివీ తగులబెట్టారు. కూబా అధికారులు రెక్కా అను ఇటాలియను నౌకను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వెన్జులానై నందు మూడు ఇటాలియను నూనె నౌకలు, మరియొక్క జర్నసు నౌక, వాటి నావికులచే తగులబెట్టుకొనబడినవి. ఫుంటరినానై వద్ద ఒకజర్నసు నౌకను, ఒక ఇటాలియను నౌకను వాటి నావికులు తగులబెట్టివేసుకున్నారు. పెరూపియా రేవులనుండి రెండు జర్నసు నౌకలు మొన్న సాయంత్రం పారిపోయాయి. పెరూవియను యద్ధ నౌకలు! వెంటనంటి జూడగా, హారెండు నౌకలు నడిపము దలంపండుచున్నారు.

సింగపూరులో బ్రిటిషు సైన్యాలు.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వంవారు ఐరోపాలోని యద్ధ రంగాలలో శత్రులను నిరోధించే సన్నాహాలలో నిమగ్నమైయున్నా, దూర ప్రాచ్య రంగాన్ని మరువలేదు. ఒకవేళ యద్ధం వైనాకు దక్షిణంగావున్న బ్రిటిషు పాలిత దేశాలకు ప్రాకినా వానిని రక్షించుకోడానికి కావలసినంత సైనిక బలాన్ని అవట సమకూర్చి వుంచుతున్నారు.

బ్రతునునుండి కొత్తగా మరికొంత విమానదళం, నౌకలు, నైస్యలు, ఈ వారం సింగపూరులో దిగినాయి. భారత దేశాన్నించి, ఆస్ట్రేలియానుంచి వచ్చిన నైస్యలు, ఇదివరకే సింగపూరు, మలయా ప్రాంతాలను కాపాడుతున్నాయి. ఈ కొత్త నైస్యలు, వానికి మద్దతుగా వుంటాయి. కొత్తగా వచ్చిన నైస్యలలో చాల భాగం, ప్రస్తుత యుద్ధంలో ఐరోపా రంగాలలో పోరాడి మంచి అనుభవం సంపాదించినవి. విమానదళంకూడ, జర్మనీపైన జరుకుబడు చున్న దాడులలోను, బ్రతునుపై జర్మనులు దాడు లొనర్చినపుడు జరిగిన యుద్ధాలలోను పాల్గొని మంచి అనుభవం నైపుణ్యం సంపాదించినవి.

కొత్తగా వచ్చిన భారతీయ నైస్యలలో పంజాబీ దళాలు, రాజపుత్ర, మహమ్మదీయ పటాలాలు, డోగ్రా పటాలాలు, దక్షిణదేశపు పటాలాలుగూడ చాలా వున్నాయి. సింగపూరులో భారతీయులు ఈ నైస్యలకు బ్రహ్మాండమగు స్వాగత మొసగారు.

చైనా యుద్ధం.

చైనా దక్షిణతీరంలో కిచియోసింధు శాఖవద్ద క్వం టంగునందు గత శుక్రవారంనాడు జపానీయులు నైస్యలను దింపారు. చైనీయులు ప్రతిఘటించలేదు. జపాను నైస్యలు దిగిన ప్రదేశం చైనాలో బ్రిటిషువారికిగల హాంకాంగు రేవుకు 100 మైళ్లు దూరం వుంటుంది.

మటపన్ వద్ద బ్రహ్మాండమగు నౌకా యుద్ధం

ఇటాలియను నౌకాదిలాన్ని బ్రిటిషు నౌకలు పూర్తిగా ధ్వంసం చేశాయి

మధ్యధరాసముద్రంలో ఈ వారం జరిగిన బ్రహ్మాండమగు నౌకా యుద్ధఫలితంగా ఇటాలియను నౌకాదళం ఇంచు మించు పూర్తిగా శిథిలమైపోయింది. బ్రిటిషు నౌకాదళానికి ఆ ప్రాంతంలో నిరాహుటుమగు ఆధిపత్యం లభించింది.

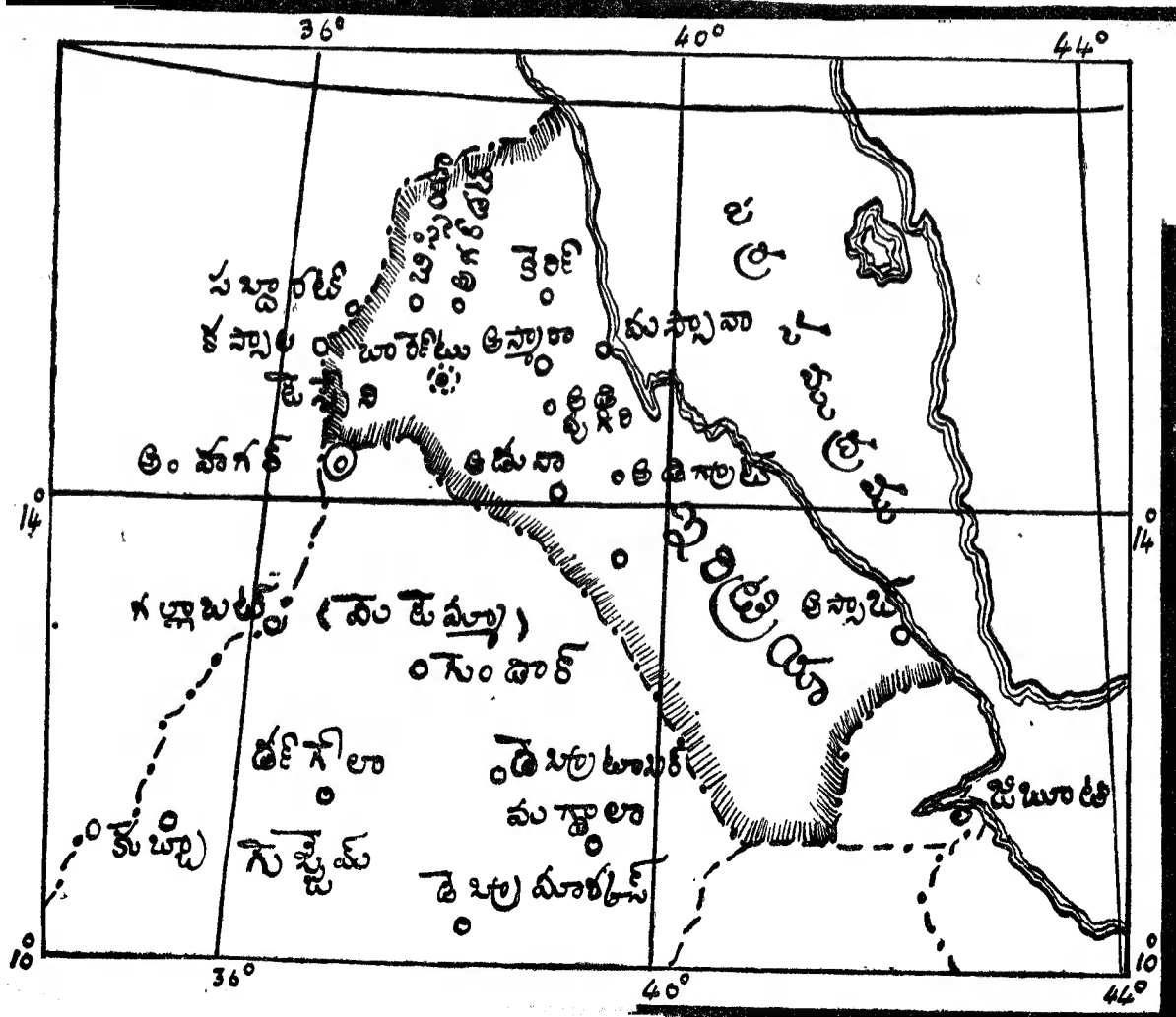
ఆ మహాయుద్ధం ఈ క్రింది విధంగా సంభవించింది. ఇటాలియను నౌకాదళాన్ని యుద్ధంలోకి లాగుటకు బ్రిటిషు నౌక లెంత ప్రయత్నించిన, ఇంతవరకును అవి అందుట లేదు. 27 వ తేదీ సాయంత్రం, వేగు చూచుటకు వెళ్లిన బ్రిటిషు విమానాలు, సిసిలీ ద్వీప మునుండి కొన్ని ఇటాలియను యుద్ధ నౌకలు తూర్పుగా వస్తున్నటులు చూచివచ్చి అధికారులకు తెలియజేసినవి. బ్రిటిషు నౌకలు కొన్ని పెరిటనే బయలుదేరి శత్రు నౌకలను ఎదుర్కుటకు వెళ్లినవి. 28 వ తేదీ ఉదయం, క్రెటీద్వీపానికి ఆగ్నేయంగా ఒక పెద్ద ఇటాలియను యుద్ధ నౌక, దానివెంబడి మరికొన్ని చిన్న నౌకలు కనపించాయి. బ్రిటిషు నౌకలను చూచి శత్రు నౌకలు కడమటగా తిరిగి వేగంగా వెనుకకు పారిపోవడం ప్రారంభించాయి. బ్రిటిషు విమానాలానౌకలను కగలంతా పదేపదే ఎదిర్చి వానిపైన బాంబుల వర్షించాయి. బాంబు చెబ్బలవలన శత్రు నౌకలు పెడి వాని వేగం తగ్గిపోయింది. అందుచే, సాయంత్రమగు వేళకు, ఉదయమునుండి వానిని వెంట తరుముచున్న బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు, వానిని సమీపించగలిగాయి. పిమ్మట ఉభయపక్షముల నౌకలకు గ్రీను దక్షిణ తీరమునగల మటపన్ అనే రేవుకు కొంతదూరంలో భయంకరమగు పోరాటం జరిగింది. ఆపోరాటంలో పోలా, జోరా, పూయో అను ఇటాలియను క్రూయిజరులు మూడున్ను వికాసింజోగి యెబర్బి, మేస్ట్రీలుఅను రెండు డిస్ట్రోయరులును ముంచి వేయబడ్డాయి. మిగిలిన నౌకలకుగూడ చాలచెబ్బలు తగిలాయి. కాని వీకటో అవి తప్పించుకొని పారిపోయినాయి. వీనిలో మరియొక క్రూయిజరు ఒక డిస్ట్రోయరుకూడా మునిగిపోయినవి. తెల్లవారుసరికి సముద్రమంతా హతులైన ఇటాలియను నావికులతోను, యాదులాడుచున్న వారితోను నిండివుంది. మూడు క్రూయిజరులు, రెండు డిస్ట్రోయరులు ఈ పోరాటంలో మునిగిపోయినట్లు ఇటాలియనులుగూడా తమప్రకటనలలో అంగీకరించారు. బ్రిటిషు నౌకలలో ఒక్కదానికిగూడా చెబ్బతగలేదు. ఒక్క నావికుడైనా మరణించలేదు. రెండు బ్రిటిషు విమానాలుమాత్రం తిరిగి వ్రాలేదు. ఈ మహా విజయంతో బ్రిటిషు నౌకలు సురక్షితంగా తిరిగి స్వస్థానమగు ఆలెగ్జాండ్రీయా

రేవును చేరుకున్నాయి. తిరిగి వచ్చుటకు పూర్వం, సముద్రంలో అల్లాడుచున్న ఇటాలియను నావికులలో 1,000 మందిని బ్రిటిషు నావికులు కాపాడారు. వారిలో కొందరు జర్మనులకూడ గలరు. కాని వైన జర్మను విమానాలు వచ్చి ఎదిర్చడం ప్రారంభించుటచే, ఆ పనివదలి, బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు తిరిగి పోవలసివచ్చింది. రక్షించబడిన నావికులను గ్రీసులో దింపారు. ప్రస్తుతము ఇక మిగిలియున్న ఇటాలియను నౌకాబలమున, గురించి ప్రశ్నింపగా అడ్డెరలు కన్నీం గుహముగారీ క్రింది లెఖ్యలను తెలియజేశాడు : ఇటాలియ నలకుగల పెద్ద తరగతి యుద్ధ నౌకలలో రెండువంతులు ముంచివేయబడెను. ఇక ఒక వంతుమాత్రమే మిగిలియున్నాయి. ఎనిమిది అంగుళాలు కైవారంగల ఫిరంగులు ధరించే క్రూయిజర్లలోను డిస్ట్రోయర్లలోను సగభాగంకు పైగానే ముంచివేశాము. అరు అంగుళాల ఫిరంగులుగల క్రూయిజర్లలోను, డిస్ట్రోయర్లలోను నాల్గవంతు ఇప్పటికీ మునిగి పోయాయి. జలాంతర్గాములలో నూటికి 30 వంతులు ముంచివేయ బడ్డాయి.

ఇటాలియనుల దురదృష్టం, ఇంతటితో ముగియలేదు. “పార్థియక్” అనే బ్రిటిషు జలాంతర్గామియొక్క సాహసపర్యవలన మరి రెండు పెద్ద నౌకలనుగూడ ఇటాలియనులు నష్టపోయారు. 28 వ తేదీన, చాల ఇటాలియను నౌకలు, యుద్ధసామగ్రిని భర్తీగా నింపుకొని ఇటాలియనుండి ఆపుడే బయలుదేరినవి. వానివెంట రక్షణగా ఇటాలియను యుద్ధ నౌకలుగూడా వస్తున్నాయి. అవి ఇటాలీ తీరానికి 600 గజాలదూరాన వుండగానే, “పార్థియక్” వానిని చూచి, వెంటనే, ఒక బానివెంబడి ఒకటిగా చాల “టార్పెడో” లను ప్రయోగించింది. శత్రు నౌకలు ఆ విషయం కనిపెట్టకముందే, దూరంగా తప్పించుకుపోయింది. ఆటార్పెడోలు తగిలి యుద్ధ సామగ్రిల నౌకలు రెండు వెంటనే మునిగిపోయినాయి. అందులో ఒకటి 10 వేల టన్నులది. రెండవది 6 వేల టన్నులది.

ఆరోజుననే, ఆల్బేనియా రంగానికి యుద్ధ సరకులను కొనిపోవుచున్న మరియొక ఇటాలియను నౌకను, ఆల్బేనియా తీర సమీపాన ‘ట్రీటక్’ అను గ్రీకు జలాంతర్గామి చూచి “పార్థియక్” వలనే యెదిర్చి టార్పెడోలను ప్రయోగించింది. ఆటార్పెడో చెబ్బలచే ఆ నౌక వెంటనే మునిగి పోయింది. అది 5,450 టన్నుల నౌక. మరియొక ఇటాలియను నౌకకు పెద్ద చెబ్బలు తగిలాయి.

ఇరిట్రీయాలో బ్రిటిషు వారు చేయుచున్న యుద్ధమును చూపు పటము.

భారతీయ నైనికుల అద్భుత చర్యలు.

ఇరిట్రీయా ఆక్రమణ చరిత్ర.

పంజాబి నైనికుడు గాయపడియు యుద్ధం మానలేడు.

ఆఫ్రికాలోని ఇరిట్రీయాలో యుద్ధమున భాగం బ్రిటిషువారి వశమయింది. వీడు వారాల యుద్ధ ఫలితంగా కెరేను మట్టితో యీ రంగమున యుద్ధం ముగిసినట్లే యెంచవచ్చును.

కెరేనుకు చేరువలోపున్న యెర్రసముద్రం దేవు కట్టు మగు మసౌవా ఆక్రమించుటకు శత్రువుల నిరోధం అట్టేయిండదు. ఇరిట్రీయా ముఖ్య కట్టు మగు అస్త్రా రాయ బ్రిటిషువారి వశమయ్యెను.

ఈ ప్రాంతాల యుద్ధం భారత దేశానికి యుక్త వేరు ప్రతిష్టలను చేకూర్చింది. ఇవట కొండల మధ్యన రోడ్లు లేని పుట్టలు, గుట్టలు, పొదలు, ముండ్లడొంకల మధ్య అతిపడిగా పోయి శత్రువులను ఛేదించి, తరిమివేసి సుమారు వేయి మైళ్ల పేరను బ్రిటిషువారికి చేకూర్చి, భారతీయ నైనికులు ఖ్యాతి సంపాదించారు. చరిత్ర ప్రసిద్ధమగు వీరి ఘనకార్యాల వివరములు యిపుడు తెలియవచ్చాయి.

కెరేను వశమైన రోజున అచోటనుండి స్వయంగా చూచిన, భూపాలు నవాబుగారు యిజిప్టు ముఖ్య పట్నమైన కైరో నగరం చేరింతరువాత మనదేశం నైనికులగుర్చి గర్వంతో యిట్లు చెప్పెరు :

“మన నైనికులు చాలా కష్టాలమధ్య ఘనకార్యాలచేసి తమ నాయకుల మెప్పును, తోడి నైనికుల మెప్పును సాంచేరు. వారినిగాంచి ఇండియా గర్వపడుచున్నది. తమ నైన్యం కన్న అత్యధిక సంఖ్య నైన్యంగల్గి స్థావరమేర్పడుకొని పట్టు దలతోపున్న శత్రువును ఛేదించి తరిమివేయుటయందు భారతీయ నైనికులును, బ్రిటిషు నైనికులును చూపిన ధైర్యాన్ని నేనెంతయు కొనియాడుచున్నాను.”

మన నవాబుగారేగాక, ఇంగ్లీషు దొరలగు నేనాధిపతులు విలేఖరులుగూడ మన నైనికుల చర్యలను కొనియాడిరి. బ్రిటిషు చక్రవర్తిగారుగూడ అభినందిస్తూ సందేశం పంపెరు.

ఆఫ్రికా యుద్ధంలో యిట్టి అద్భుత చర్యలు చేయడానికి మన నైన్యానికి యిది మూడోసారి. అదివరకు సిడిబరాని గెలిచినప్పుడు, గెలుపంతలో మూడోంతులు భారతీయ నైనికుల ప్రతిభవల్లనే వచ్చిందని అందరు అంగీకరించేరు. తరువాత జనవరిలో ఇరిట్రీయా దాడి ప్రారంభించినపుడు, సుడాను-ఇరిట్రీయా సరిహద్దులందున్న ఖసాలా నగరంనుండి బయలుదేరి 15 దినాలలో 140 మైళ్లు కొండ ప్రదేశాన్ని దాటి లోవలో కాచియున్న ఇటలీ నైన్యాలను తరుము తుంటూ తొలినాడు, మరునాడు అగోరడో-బెరాంటు పట్నాలను పట్టుకున్నపుడు, రెండోసారి ప్రశంసించబడిరి.

ఈ దాడి బహు చిత్రంగా, అతి నేర్పుగా, యెక్కువ సమర్థతతో విజయవంతంగా ముగిసింది. పంజాబీలు సరిహద్దు రాష్ట్రంవారు, రాజపుత్ర సైనికులు, స్కాటిష్ కొండ సైన్యాలుగల బ్రిటిష్ దళం ఒకేపూవున రెండు వరుసలుగా రెండు దారులగుండా వచ్చి శత్రువులను కనబడ్డ చోట్లా, తిరుగబడినపుడల్లా యెదిరించి వోడించి వెంటాడి తరిమివేసింది. ఖసాలానుండి తూర్పునకు అగోరడట్ వైపు ఒకదళం బయలుదేరింది.

దక్షిణంగా టెన్సని బరాంటుల వైపు ఇంకోజట్టు బయలుదేరింది. రెండింటిలో భారతీయ సైనికులు దండిగా యున్నారు. అగోరడట్-బెరాంటు రోడ్డునకు అడ్డంగా ఒక దళంపోయి ఆ మార్గం చెడగొట్టి ప్రక్కావచ్చిన వేరొక దళంలో కలియుసరికి, బెరాంటు సగరాన్ని శత్రువులు విడచిపోయినారు. పది రోజులు మన సైనికులు ఘోరంగా యుద్ధంచేసి శత్రువును యీ స్థితికి తెచ్చిరి. అనేక శవాలను పెక్కుమంది ఖైదీలను యద్ధ సామగ్రిని విడచి శత్రువులు పోయారు.

పంజాబీల ప్రతిభ.

ఇరిట్రీయా యద్ధ రంగమునందు మార్గం సరిగాలేదు. అంతా కొండలమయం అయినా సరిహద్దు రాష్ట్రంలో యిలాంటి ప్రదేశంలోనే తరిగిదయిన భారతీయ సైనికుల కది కష్టమనిపించలేదు. అదివరకు ఒంటెలకు తప్ప యింకెవరికి సంచరింప వీలులేని ప్రదేశమది. అగోరడట్ కి ముందు కేరు ఆను గ్రామం పట్టుకొన్నారు. ఇక్కడనుండి రెండు వైపుల 1,000 లేక 1,500 అడుగుల ఎత్తుగల కొండల నడుమ ఒక గోర్జిలోవ అగోరడటుకి గలదు. ఈ ప్రక్క కొండలపై శత్రువులు ఫిరింగులు మాటించుకొని గోర్జిలో అనేక గోతులు అడ్డంకులు నిర్మించియుంచిరి. కాని సెక్యు సైనికులు అతి నేర్పుగా వాటిని దాటి శత్రువులను ఎదిరించి అనేకగుంపులను చేడించి తరిమివేసిరి. ఇండియను సేవర్సు, మైసర్సు (అంటే సైనికులకు సహాయం చేసే దళం) ఆరు గంటలలో దారి సడను చేసిరి. తరువాత బిసియానును రైలు స్టేషను, టెన్సెను పట్టుబడినవి. ఇరిట్రీయాను ఉత్తర అబిసినియాతో కలుపు ఒకేరోడ్డు నైరుతిదిక్కుగా బెర్రెంటు సగరం పోతుంది. రసపుత్ర కాల్వలకు మోటారులలో గూడ అతివడిగా పుట్టులు గుట్టులు దాటి యీ రోడ్డును చేరి ముందునకు పోయింది. వేరొక వైపు నుండి గారివాలు బెలూచిస్తాను సైనికులువచ్చిరి. ఈ రెండు దళముల మధ్య శత్రువుల లారీలు యద్ధ సామగ్రి టపాలు చిక్కుపడి వారికినవి.

ఆటనుండి యీ సైన్యం బెరాంటు వైపుపోయి త్రోవలో మగాలోపద్ద ఎదిరించిన ఇటలీ సైన్యాన్ని ఓడించింది. మొదట కసాలానుండి తూర్పునకు పోయిన పంజాబీ సైన్యం ఆయికాటు అనుపట్నం ఆక్రమించిన తరువాత అదికూడ బెరాంటుమీదకు వచ్చినది. త్రోవలో గోర్జి గ్రామంపద్ద తుపాకులు నున్నీలు ఉపయోగించి శత్రువును ఓడించిరి. అగోరడటువైపు పోయిన సైన్యం కొరవద్ద రెండుమైళ్ల పొడవునగల కొండ దాటి ఒకరోజు తీవ్రయుద్ధంలో శత్రువు వోడించెను. కొండనెక్కి చేతిబాంబులను విసరి అతికష్టంపై శత్రువులను అగోరడటువరకు తరిమివేసెను. ఆ సగరాన్ని ఒక రోజు ఒక పగలు ముట్టడిచేసి వశపరచుకొనెను.

అదే సమయాన బెరాంటు సగరం ముట్టడి జరుగుచుండెను. 2,500 అడుగుల ఎత్తుగల కొండల చాటునుండి శత్రువులు నాలు రోజులు పెహారాపెహారి యద్ధం చేసిరి.

ఒక కొండ తరువాత ఒక కొండను ఆక్రమిస్తూ మన సిపాయిలు చివర కాసగరం వశపరచుకొనిరి.

త్రోవలో 200 గజముల మీద శత్రువులు మందుగుండు గనులు నాటగా ఇండియను ఇంజనీరులు వాటిని అతివడిగా తీసివేసి రోడ్లను తమ సైనికులకు వదునుచేసియిచ్చిరి.

కెరేను దాడి.

అగోరడటు, బెరాంటు పట్టుబడినతరువాత అదే ప్రకారంగా భారతీయసైన్యాలు ఒక జట్టు రైలురోడ్డు సనుసరించి యు వేరొకటి కొండమార్గము సనుసరించియు తూర్పుననున్న కెరేను సగరం వైపు పోయినవి. కెరేనులోయలో దాడి అతివడిగా జరిగెను. కొండమార్గమున పోయినదళం కెరేను చేరువ ఒక కొండ ఆక్రమించెను. ఆ సమయాన ఇటలీ సైనికులు దాలగోరడకు అను బ్రిటిష్ కోటపై దాడి ప్రారంభిస్తున్నారు. అకస్మాతుగా భారతీయ సైనికులు వారిపైబడి ఓడించి అనేకమంది ఖైదీలను పట్టుకొన్నారు. అట్లే రైలు మార్గమున వచ్చిన దళం సొంచిలి కొండనుండి శత్రువులు దిగిరాకుండా మార్గం నిరోధించి అక్కడ కాపలాయున్న ఇటలీ దళాన్ని ఓడించింది. బ్రిటిష్ సైన్యాలాక్రమించిన నాల్గు తావులను వశపరచు కొనడానికి ఇటలీవారు ఎదురు దాడి సాగించేరు. కాని నాల్గుచోట్ల ఓడిపోయేరు. చివరకు కెరేను సగరం పడిపోడానికి రెండు రోజులుండునగా 12 సార్లు ఎదురు దాడి జరుప యత్నించి విఫలమైరి. భారతీయ సైనికులు పట్టిన తావు కొంచెమైనా విడవలేదు. అతి ధైర్యంగా ధీమాగా ఎదిరించేరు. కొండలమీదనుండి శత్రువులను త్రోసివేసిరి. రెండు వైపులనుండి దాడి సలిపి, ఆ సగరాన్ని వశపరచుకొన్నారు.

సైనికుల ప్రత్యేక ప్రతిభ.

ఈ యుద్ధంలో ప్రత్యేకవ్యర్థుల వీరత్వం బాగా కనబడింది. ఒక భారతీయ కమీషన్లు ఆఫీసరు తన సైన్యాన్ని శత్రుఫిరంగి గుండ్ల మధ్య నేలప్రాకించి ఎత్తయిన కొండను ఆక్రమించెడు. అచటనున్న శత్రుసేన తిరిగికొట్టుసరికి తాను గాయపడినప్పటికి తన సైన్యాన్ని నుర్రతీతంగా వెనుకకు మరలించి తెచ్చెను. గాయపడిన సిపాయిని తీసుకొని పోవుచున్న ఒకనిని శత్రువులు చుట్టవేయగా వాడా సిపాయి తుపాకి తీసుకొని శత్రువులను తరుమగొట్టి సిపాయిని తీసుకపోయెను.

ఒక మరఫిరంగి ప్రేల్పువాడు మిలిమీరిన శత్రువులపై ఫిరంగి ప్రేల్పుచు చాలా నష్టపరచెను. బాంబుపడినను విడువక చేయి ఫిరంగి మీటపైనే ఉంచి వనిపోయెను.

కాలిలో గుండ్లతో యుద్ధంచేయుట.

ఒక పంజాబీ సిపాయి యువకుడు కొద్దిమంది సైనికులతో, గుండ్లు ప్రేలుచుండగా ఎదురుగాపోయి శత్రువుల మరఫిరంగిని చెడకొట్టెను. ఆ చెడిన మరఫిరంగి ప్రక్కనే తన తుపాకిని ఉంచి తిరిగి వచ్చుచున్న శత్రువులను బెదరగొట్టి పంపివేసెడు. తరువాత కుంటుకుంటు పోయి తన సైనికులను హెచ్చరించెడు. రెండు కాళ్లలో గాయాలన్నను యితరులు తనను మోయకూడదని, చికిత్సకై నడిచే వెళ్లెడు.

సేవరులు, మైసర్లు.

సైన్యాలకు రోడ్డు సరిచేసి సామానులందిచ్చు చాకిరీ దళ మగు వీరు యుద్ధంలో చాలా తోడ్పడ్డారు. కొన్నిచోట్ల వాళ్లు అంటిలుగా నిలబడి ఎన్నోమైళ్ల దూరంనుండి తెచ్చి కొండలమీద యుద్ధంచేస్తున్న సైనికులకు నీళ్లు అందించేవారు. వదిరోజులలో 75 మందుగనులను తొలగించి ఒక వంతెన వాగుచేసేరు.

మధ్యధరా సముద్ర యుద్ధం.

బ్రిటిషువారు గెలువక తప్పదు.

ఇటలీ-ఇంగ్లాండు బలాబలములు.

యూరోపు ఆఫ్రికాఖండముల మధ్యనున్న మధ్యధరా సముద్రంలో అనేక దేశాల భాగ్యభోగములు నిర్ణయించబడినవి. అతి చిన్నదియైనా అతిపురాతన నాగరిక చరిత్రలందు ప్రాముఖ్యత వహించిన సముద్రమది. దీనికి తూర్పు-పడమరల ద్వారములు బ్రిటిషువారి వశమందున్నవి. శూన్య సూర్యుడు కాల్వ, పడమరను జీత్రాల్టరు జలసంధులు గలవు. జీత్రాల్టరు రేవు, యీ సముద్రంయొక్క పడమర భాగం అంతకు ఆధిపత్యం వహిస్తుంది. యూరోపునుండి ప్రపంచంలో విభాగానికి పోవలసియన్న, యీ రేవుని తగిలే తీరాలి. స్టీమరు మార్గాలన్నింటికి కూడలి స్థలం. సూర్యుడు కాల్వయా, ఈజిప్టులో ఉన్న అలెగ్జాండ్రీయా రేవుకూడ బ్రిటిషువారి వశమందున్నాయి. అలెగ్జాండ్రీయాలో సైనిక నౌకాదీశ శిబిరాలున్నాయి. మధ్యధరా సముద్రం ఈశాన్యదిక్కున నల్లసముద్రం (బ్లాకు సీ) కలదు. రషియాకు యీ సముద్రతీరాన రేవుస్థలములు కలవు. నల్ల సముద్రాన్ని మధ్యధరా సముద్రంలో కలుపునట్టి సన్నని బాస్టరసు జలసంధి, మర్మరా సముద్రం, టర్కీదేశం వశమందున్నాయి. ఈ టర్కీతోను, గ్రీసుతోనుగూడ ఇంగ్లాండుకి సఖ్యతగలదు. ఇంకా తీరాన్న ఉన్న పాలస్తీనాపై ఇంగ్లాండునకు మాండేబరీ పరిపాలనాధికారం కలదు. ఈ పాలస్తీనాలో ఉన్న హైఫా రేవునకు, ఇరాకు రాజ్యంలో ఉన్న బమురుగనునుండి వైపు గొట్టాలుగలవు. ఆ ప్రక్కనే ఉన్న ట్రాంసుజోర్డోనియా, ఇరాకు దేశాలపైగూడ ఇంగ్లాండుకి పలుకుబడి కలదు.

మధ్యధరా సముద్రంలో ఇటలీకిగూడ కొంత అధికారం గలదు. మధ్యభాగాన్న ఉన్న సిసిలి, పెంటలేరియా దీవులు ఇటలీవే. సముద్రంలోకి చాచిన నాలుకవలె ఉన్న ఇటలీకిని, దక్షిణాన ఆఫ్రికాదేశానికి మధ్యగా యీ దీవులున్నాయి. తూర్పు భాగంలో డడెకనీసు దీవులు ఇటలీవే. అందుచే సముద్రం తూర్పు భాగంలో బ్రిటిషువారితో చేయి చేసుకొని, పూర్తిగా అధికారం సంపాదించాలని ఇటలీ చాల కాలంనుండి అభిలషిస్తున్నది. మధ్యధరా సముద్రం “మా సముద్రం” అంటారు ఇటలీవారు. “ఇది బ్రిటిషువారికి అనేక మార్గాలలో ఒక మార్గం అయితే, ఇటలీకి ప్రాణాధారమగు ఏకైక మార్గం” అని ముసాలిని ఒకసారి అన్నాడు. అందుచే యీ సముద్రంలోనే యిప్పుడు బ్రిటిషువారి యద్ధనౌకలు కనబడగానే ఇటలీ నౌకలు తోక ముడుచుకొని పారిపోవడం చిత్రంగా ఉంది. గతవారంలో మధ్యధరా సముద్రంలో తూర్పు భాగమునందు మటపం రేవు దరిని జరిగిన నౌకా యద్ధంలో ఇటలీవారి విడు యద్ధ నౌకలు యుంచబడినవి. (దీని వివరాలు వేరొకచోట ప్రకటింపబడ్డాయి.)

జర్మను విమానాలు వందలు పడిపోయాయి.

ఇటలీ తన నౌకాదళంలోనేగాక, విమానదళం సహాయంతోగూడ బ్రిటిషు నౌకాదళాన్ని అరికాట్టాలని చూసింది. ఆ యెత్తు ఫలించలేదు. బ్రిటిషు విమానదళం ఆల్బేనియా, ఉత్తరాఫ్రికాలయందు విజయ పరంపరనుపొంది, ఇటలీ విమానాలను ఎక్కడ అగుపడకుండా తరిమివేశింది. అందుచే జర్మను విమానదళం సహాయాన్ని ఇటలీ కోరవలసినవచ్చింది.

జర్మనుల బాంబరు విమానాలు కొన్ని ఇటలీవారివగు సిసిలిలో కాటానియావద్ద స్థావరముండి, బ్రిటిషువారి మాట్లాడివియందున్న నౌకా కేంద్రాలపై అనేకసారులు దాడిసలిపినవి. కాని లాభంలేక పోయింది. బ్రిటిషువారి యద్ధ నౌకలను గాని, వర్తకస్థై నౌకలనుగాని సముద్రాల్లో తిరుగకుండా చేయలేకపోయినాయి. గ్రీసునకు పోవుచున్న ఒక సరకుల నావకు కాపలాయిన్న బ్రిటిషు యద్ధ నౌకలను ముంచుటకు జర్మను వైమానికులు బాంబులువేసి ప్రయత్నం చేసేరు కాని ఆనావ గ్రీసు చేరగలిగెను. సౌదాంప్తను ఆను బ్రిటిషు నౌక పూర్తిగా చెడినందున బ్రిటిషు వారే దాన్ని ముంచి వేసినమాట నిజమే. విమానాలకు రవానాచేయు యద్ధ నౌక ఇలెస్ట్రియస్మనది చెబ్బతిన్నది కాని యితర సహాయంలేకుండా రేవు స్వయంగా చేరగలిగింది. ఇంకో యద్ధ నౌక చెబ్బతిన్నది. బ్రిటిషువారి నౌకలకు యీ మాత్రమే నష్టం కలిగింది కాని, ఇందుకు ప్రతిగా ఎన్నో వందలు జర్మను విమానాలు పడగొట్టబడ్డాయి. కాటానియాపై బ్రిటిషు విమానాలు దాడిజరిపి చాల నష్టంచేసినవి. మధ్యధరా సముద్రంలో బ్రిటిషు నౌకలు స్వేచ్ఛగ తిరుగుచునేఉన్నాయి. “నాజీవి కాని, ఫాసిస్టువి కాని విమానాలు ఆకాశంలో లేకుండా కొట్టండి” అని అడ్మిరలు కన్నింగ్హాముగారు తమ నావికులకు ఉత్తరువు చేసిరి.

బ్రిటిషు నౌకాదళ అధికృత.

ఇటలీ యద్ధ నౌకలును, వర్తకనౌకలును స్వేచ్ఛగ మధ్యధరా సముద్రంలో తిరుగకుండా బ్రిటిషు నౌకలు అటంక పరచి అధికారం చెలాయిస్తున్నాయి. కాని టర్కీ చేరు వగా ఉన్న డడెకనసుదీవులకు, లిబియాలో ట్రిపోలికి ఆపు డప్పుడు ఇటలీ స్టీమరులు పోగల్గుచున్నవి. ట్రిపోలికి కొందరు జర్మను సైనికులు యిటీవలనే చేరరట. ఇటలీవారివగు సిసిలి కాల్వగుండాను, ఒట్రాంట్ జలసంధియందును బ్రిటిషు యద్ధ నౌకలు పోగల్గుచున్నవి. జర్మను విమానాల బాంబులను తప్పించుకొని ఆల్బేనియా రేవున వలూనాను బ్రిటిషు యద్ధ నౌకలు ముట్టడిచేయగల్గినవి.

సముద్రంలో అధికృతయనగా, శత్రు నౌకలను బయటకు రాకుండా రేవులలోనే ఉంచగల్గి, వారివర్తకానికి వీలులేకుండా చేయగల్గియుండాలి. బ్రిటిషు యద్ధ నౌకలును, వాటికి సంబంధించిన విమానాలును టోరెంటో రేవుపై దాడి సలిపి కాపూరు ఆను ఇటలీ యద్ధ నౌకను ముంచివేసి, మరి కొన్నింటిని చెడకొట్టి, తమ ప్రతిభను చాటినవి. టోరెంటో అరి భద్రయైన రేవుగాను, మందు గనులతో రక్షింపబడుచున్నదిగను ఎంచబడినది. కాని బ్రిటిషు నౌకా విమానాలకు అదో లెక్కా. ఇటలీవారి పెద్ద వర్తకరేవు స్థలమగు జినోవాగూడ ముట్టడి చేయబడింది.

ఇంతకన్న తక్కువ నౌకా దళంతోనే బ్రిటిషువారు మధ్యధరా సముద్రంలో ఇటలీవారిని దూరాన ఉంచగల్గిరి. కాని శత్రువును యీ సముద్రంలోంచి పూర్తిగా తుడిచివేయాలంటే ఒక్క నౌకాదళం ఘట్టిది ఉండడం చాలదు. కాపలాకాయ స్టీమరులనేకం, రాతింబవళ్లు శత్రువుల వర్తక నౌకలను వెదకుచుండు విమానాలు, చీకటిలో సన్న సన్నగా ఒకరేవునుండి యింకోరేవుకి శత్రు నౌకలు పోవుటకు వీలులేని విశాలమగు సముద్రం ఉండాలి, వాతావరణం

కూడ బాగుండాది. మధ్యధరా సముద్రంలో వాతావరణం, ఎల్లప్పుడూ కాకపోయినా, చాలవరకు బ్రటిషువారి ఎత్తులకు అనుకూలంగానే ఉండెను. కాని సముద్రం విశాలమయినది, శత్రువుల తీరం చాల పెద్దది అగుటచే, పూర్తిగా శత్రునావలను తొలగించుటకు వీలులేకుండెను.

బ్రిటాంటో జలసంధి.

ఇటలీకి ఎదురుగానన్న ఆల్బేనియాకు మధ్యనున్న ఏడై యాటికు సముద్రమునకు ద్వారమువలె బ్రిటాంటో జలసంధిగలదు. ఇది 45 మైళ్ళ వెడల్పుగలది ఇందుపోవు బ్రటిషు నీమరులకు యిరువైపులనందు శత్రుశక్తుల ఘోరంగా గుండ్లు తగులనేరవు. కాని రాత్రులందు యీ తీరంనుండి ఆ తీరానికి ఇటలీ నీమరులు భద్రంగా చేరిపోగలరు.

సిసిలీ కాల్య.

మధ్యధరా సముద్రమునందు యింతో ముఖ్యమగు తావు సిసిలీ కాల్య. సిసిలీ దీవి నైరుతి కొననుండి, యెదురుగానన్న ఫ్రెంచి ఆఫ్రికాలోని ట్యునిసు శేపువరకు 90 మైళ్ళ సముద్రంగలదు. లిబియాలో ఇటలీవారికి యింకా మిగిలియున్న శేపు ట్రిపోలీ. ఇక్కడనుండి వెస్సరో శేపునకు 290 మైళ్లు కటానియా విమాన విభరమునకు 360 మైళ్లు గలదు. బ్రటిషువారి కోటవంటి దీవి చూట్టాయీ చేరువనందే ఉన్నప్పటికి, ఇటలీ నౌకలు తమ తీరం చేరువగానే ప్రయాణం చేయుచు, రాత్రులందు యీ 90 మైళ్ల కాలవా దాటి టునిసియా తీరాన లిబియాకు పోగలవు. సిసిలీ-టునూషియా మధ్య బ్రటిషువారి కాన్వాం (కాపలాతోనున్న రాధారి నౌకలు) పోగలవు.

మధ్యధరాలో బ్రటిషు విజయం తప్పదు.

మధ్యధరాసముద్రం రెండు ద్వారాలగు జిబ్రాల్టర్ సూయజులను వశపొందుచుకొని శత్రు నౌకలను బంధించివేసిన ఇంగ్లండు, యిపుడు ఆఫ్రికాలో విజయ పరంపరను బడసి, పెద్ద సముద్ర తీరాన్ని ఆక్రమించింది. ఇటలీవారి నాలుగు ముఖ్య విభాగాలలో టోబ్రుకును బ్రటిషువారు వశపరచుకొనిరి. మిగిలిన టోరెంటో, ట్రిపోలీ, లీరోలు అనుదినం బ్రటిషు విమానాల బాంబులకు గురియగుచున్నవి. డార్జెన్ లుకు దగ్గర త్రోవ చూచుకొనుటకై గ్రీసు నాక్రమించడానికి ఇటలీవారి యత్నం వెడిపోయిందికదా. ఆల్బేనియాలో వారి శేపులే యిపుడు ముప్పురానున్నది. ఈజిప్టును బెడరించి బ్రటిషువారి అలక్సాండ్రీయా వైబడజూచు సరికి, అది ఎదురుతిరిగి బార్డియా టోబ్రుకు, బెంగాజియను లిబియా శేపు స్థలాలను వదులుకోవలసి వచ్చింది. స్వదేశంలో తీరపు విభాగాలకు బ్రటిషు దాడులచే నష్టం కలుగుచున్నది; జిబ్రాల్టర్-సూయజు మార్గముల ద్వారా చమురు సరఫరాదు; ఇక ఇటలీ-మధ్యధరా సముద్రంలో బ్రటిషు నౌకలను కడలకుండా చేయడంగాని, బ్రటిషువారి సముద్రాధికారం తొలగించడంగాని ఏలాగ సాధ్యమవుతుంది? జిబ్రాల్టరుపై బడనుని స్వేయిస్-జర్మనీ ఎంత ప్రోత్సహించిన, తమ దేశం అంతా బ్రటిషు నౌకల ఆగ్రహానికి గురియగుతుందని స్వేయిస్వారు భయపడి విసలేదు; బిజార్తా మున్నగు ఆఫ్రికా శేపులను విడువమంటే ఫ్రాంసు ఒప్పుకోలేదు. ఇంగ్లీషువారి సఖ్యత వదలమని డార్జెన్ లు జలసంధి కాపలా

సలహా : ఇకముందు చూచుకొనుటకు యీ మదరాసు యధ సంచికను మీరు క్రమముగా భద్రపరుచుకొనుడు.

ఈసరు నెలపులవలన 1941 వ సం॥ ఏప్రిల్ 10 వ తేది గురువారమునాడు యధ సంచిక యొక్క

తరువాతి ప్రతి ప్రకటింపబడును.

[మదరాసు సమాచారముల డైరెక్టరుగారు వందనములతో దీనిని మీకు పంపుచున్నారు.]

అధికారంగల టర్కీని జర్మనీ ఆడిగి కాదనిపించుకుంది. ఇక మధ్యధరాసముద్రం యుద్ధంలో యెవరు గెలుస్తారను విషయంలో ఏమీ సందేహం వుండనక్కరలేదు.

పాపం! ఇటలీగతి.

ఇటలీ స్థితి యిప్పుడు చాల విచారకరంగా ఉంది. “రాజకీయ వేత్తలు యుద్ధాలు సారంభించి మనలను గోతులో దింతున్నారు” అని ఒక ఇటలీ నైనికుడు యెప్పుడో అన్నాడట. అది అక్షరాల నిజమైంది. ఫ్రాంసు ఓడిపోయిన తరువాత, ఏవో బాధంపొందుదామని తొందరపడి ముసోలిని యుద్ధంలో దిగేడు. మొదట్లో ఆల్బేనియాలోను ఆఫ్రికాలోను కొంతదేశం ఆక్రమించగల్గినా, యిపుడు అవన్నీ వదులుకోవలసివచ్చింది. వేలకొలది నైనికులు చచ్చారు. అంతకన్న ఎక్కువమంది ఖైదీయ్యారు. ఇపుడు జర్మనీయే దిక్కుగా, ఆస్తి విషయములందు జర్మనీకి దాశ్యం చేయవల్సి వస్తుంది కనుక, ప్రజలందరికీ అసంతృప్తి ఎక్కువై, ఫాసిజం అంటే (అధికారంలోనున్న పక్షం) ఆసక్తిపొందుకుంటున్నారు. ఫాసిస్టు పార్టీ స్పష్టకు జర్మన్లుగూడ చారులగు గెస్టాపో విజయాల సహాయం ఉంది కనుక, ప్రజలు తిరుగుబాటు లేయజాలకున్నారు. ఇపుడు ఓడిపోతున్నా, జర్మనీ యీ వసంత ఋతువులో జరిపేదాడి ఫలితంగా ఇటలీ చివరకు విజయం పొందగలడను ఆశలు పూర్తిగా పోయిన తరువాతైనా, ఇటలీలో తిరుగుబాటు రాకతప్పదు. ఇటలీ దుస్థితి అంతకూ ముసోలినియే కారణం. ఇటలీ నైనికులు తమ కిష్టంలేకున్నా, ఎందుకో కారణం తెలియకపోయినా, బలవంతంగా యుద్ధంచేస్తున్నారు.

ఇటలీ జనసంఖ్య 450 లక్షలు. గ్రీసు జనసంఖ్య 80 లక్షలు. ప్రపంచ చరిత్రలో శాశ్వతంగా నిలచియుండగల ఖ్యాతిని గ్రీసు సంపాదించింది. గ్రీసునుండి తీసుకున్న ఆల్బేనియాలో ఓడిపోవుచున్న తన నైనికులకు ప్రోత్సాహం కలిగించి గెలిపించడానికి స్వయంగా పోయినా ముసోలిని తిరిగివచ్చినపుడు ఓటమివార్త వెంటలేవలసివచ్చింది.

ఇంగ్లీషువారి బేదార్యం.

తూర్పు ఆఫ్రికాలో యుద్ధంలో పాల్గొనని ప్రజలెందరో ఉన్నారు. అలీసిసియాలో ప్రజలు ఇటలీవారిపై పగ సాధించడానికే తో కారణం ఉంది. ముసోలినిగారి నల్లచాక్కల సైన్యం అడినుఅబాబానగరాన్ని ఆక్రమించినపుడు ఊకినే 600 మంది ప్రజలను తుపాకులతో కాల్చి చంపేరు. ఇపుడు బ్రటిషు ఉన్నతాధికారులు యిట్టి అత్యాచారాలు జరుగకుండా దూస్తున్నారు. పారిపోవుచున్న ఇటలీ నైనికులు ఓడిచిన ప్రదేశాలలో నీవిలు ప్రజలు శత్రువులైనప్పటికీ వారిని కాపాడుటకు బ్రటిషు సైన్యాలు శ్రద్ధవహించి తమకు సహజమగు బేదార్యం నాగరిక సభ్యత ప్రకటించేయి. ఇటాలియను సోమరిలాండులో వీరి చర్యను మతగురువు పోవుగారు ప్రశంసించిరి. కాని బ్రటిషువారి బేదార్యానికిగూడ కొంతమితి ఉంటుంది. యుద్ధంలో పాల్గొనని నీవిలు ప్రజలను కాపాడాలని యింతవరకు ఇటలీవారు కోరలేదు. అట్లా కోరితే ఓడిపోయినట్లైతే కఠినపడ అవుతుంది.